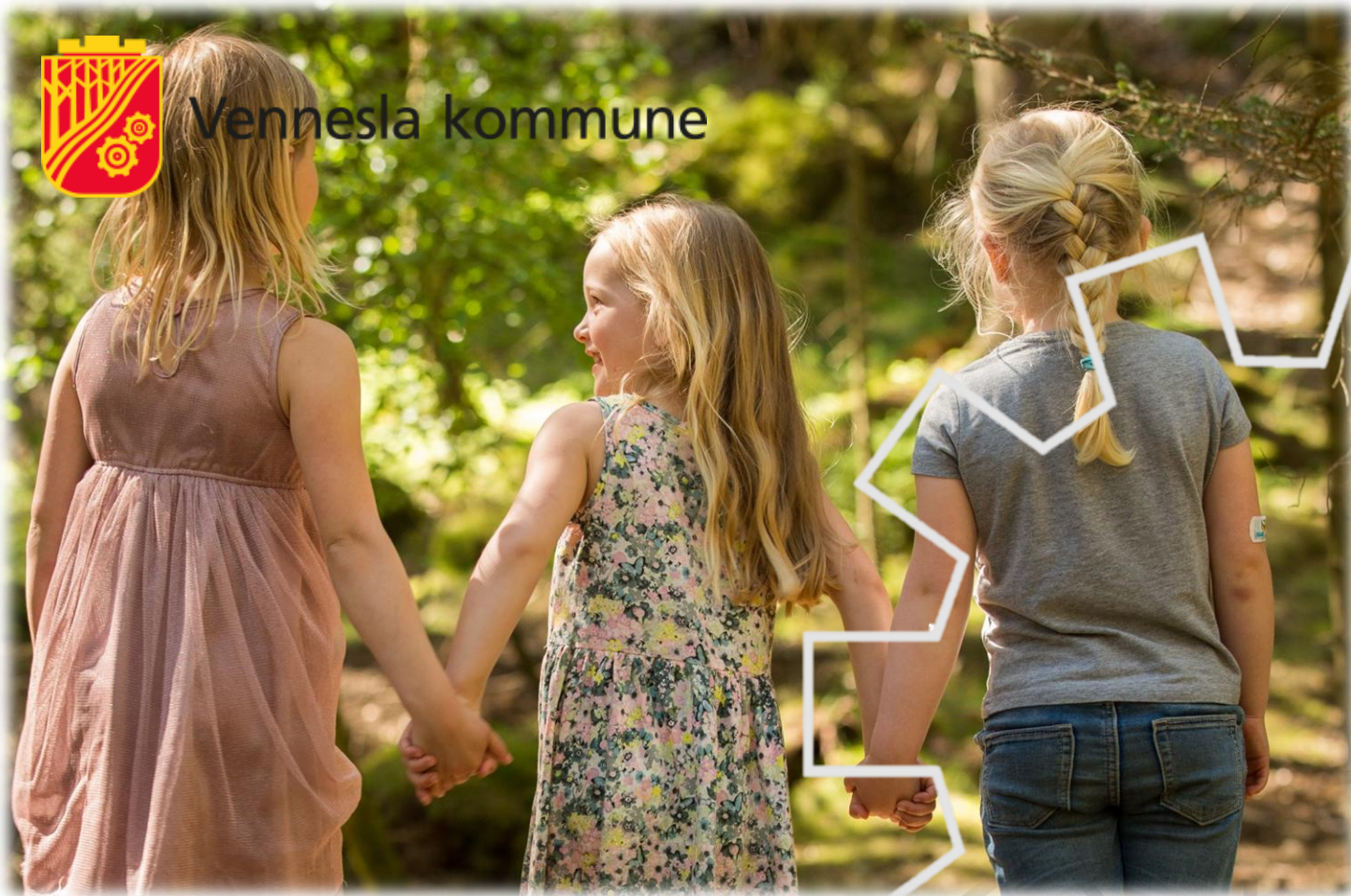

Vennesla kommune

ÅRSPLAN FORESATTVERSJON

HER FINNER DU INFORMASJON OM:

- INTRODUKSJON
- PEDAGOGIKKEN VÅR
- PEDAGOGISK VIRKSOMHET
- PROSJEKTARBEID
- DOKUMENTASJON M.M
- SATSINGSOMRÅDER KOMMUNALE
- SATSINGSOMRÅDER SMÅÅSANE

«Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.»

- Utdanningsdirektoratet

Innhold

INTRODUKSJON.....	3
PEDAGOGIKKEN VÅR.....	4
PEDAGOGISK VIRKSOMHET.....	5
Lek.....	5
Læringssyn.....	5
Barnesyn.....	5
Barns medvirkning.....	5
Progresjon.....	6
Danning.....	6
DOKUMENTASJON, VURDERING OG PROGRESJON.....	7
Hvordan ser pedagogisk dokumentasjon ut?.....	7
KOMMUNALE SATSINGSOMRÅDER.....	8
Kompetanseløftet.....	8
Robuste miljøer i laget rundt barnet.....	9
Lek.....	9
Si Det!.....	10
COS.....	11
Satsingsområder Smååsane barnehage.....	15

INTRODUKSJON

I de kommunale barnehagene er årsplanen et dynamisk, digitalt dokument som brukes jevnlig og der personalet gjør refleksjoner og skriver inn dokumentasjon gjennom året. Den inneholder månedlige oppgaver og gjøremålslistor for personalet, og gir en oversikt for å sikre en god og kvalitetsorientert pedagogisk drift. Årsplanen er først og fremst et arbeidsverktøy for personalet. Ønsker du tilgang til fullversjonen, kan du ta direkte kontakt med barnehagen.

HVA SIER RAMMEPLANEN?

«Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov.»

Dette gjør barnehagen gjennom periodeplanene som publiseres gjennom året. Disse beskriver hvordan den enkelte avdeling arbeider med de ulike fagområdene, samtidig som de gir et blikk på hva planene er fremover. Periodeplanen publiseres i appen.

«Årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis.»

På bakgrunn av å være en kommunal barnehage, er det Vennesla kommune som er vår barnehageeier, med kommunalsjef for oppvekst og inkludering Marianne Wegge som eier av alle de kommunale barnehagene. Trine Vatne er fungerende enhetsleder og kontaktleddet for foresatte. Den daglige

Årsplanen er utarbeidet av barnehagen, og presenteres for samarbeidsutvalget. Den bygger på innholdet definert av Regjeringen gjennom rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver. Det gir oss noen forpliktelser og rammer for hvordan en barnehage skal driftes, og kan sammenliknes med hvordan skolene må forholde seg til læreplaner på hvordan de utformer skolehverdagen. Rammeplanen finner du [her](#).

PEDAGOGIKKEN VÅR

Dette er rammene de kommunale barnehagene arbeider etter i møte med barn og foresatte i barnehagene våre, og skal være gjenkjennelige når dere oppholder dere i barnehagen.

Barnets beste skal alltid være i hovedfokus. Vårt mål er at barnet skal kjenne seg betydningsfull i barnegruppen. Vi skal se det unike i hvert barn, de skal bli sett for den de er.

Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset det enkelte barn og barnegruppa.

Vi skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. Dette stiller store krav til oss i personalet, både i planlegging, gjennomføring og vurdering av det pedagogiske innholdet i barnehagen.

Barna skal møte autoritative voksne, et begrep som kan omsettes til å være varm og grensesettende. Barna skal møte voksne som har det varme, interesserte blikket og som samtidig har forventninger til barnet. Voksne som er bevisste på sitt ansvar i relasjonen til barna og som er pådrivere i og skapere av et trygt og godt barnehagemiljø. Arbeidet med relasjonsbygging og kommunikasjon handler om å bevisstgjøre barnas sosiale kompetanse, om hva som må til for å være en god venn.

HVA SIER RAMMEPLANEN?

«I barnehagen skal alle barn kunne erfare og være betydningsfulle for fellesskapet og være i positivt samspill med barn og voksne.»

For oss handler inkludering om forholdet mellom barnet og fellesskapet. De kommunale barnehagene har 3 mål for å fremme et inkluderende læringsmiljø:

1. Barnehagen har et inkluderende læringsmiljø som fremmer opplevd tilhørighet, trygghet, trivsel og læring.
2. Læringsmiljø i barnehage er under kontinuerlig utvikling til fordel for barn og unges sosiale og faglige læringsutbytte.
3. Redusere omfang av krenkende atferd, mobbing og segregerende tiltak.

PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Barnehagen som pedagogisk virksomhet handler om hvordan barnehagen synliggjør, tilrettelegger og gjennomfører barnehagens formål og innhold: *Omsorg, lek, danning, læring, vennskap og felleskap og kommunikasjon og språk.*

Lek

Leken har en egenverdi for barn, som vi skal anerkjenne. I barnehagen har vi et helhetlig læringssyn der hverdagsliv, lek, omsorg og læring går hånd i hånd. Forutsetningen for at barn skal kunne leke og lære er at de er trygge og har gode relasjoner til andre barn og til personalet på sin avdeling.

Aktivitetene som gjennomføres i oppstartsperioden skal ha som målsetning å skape trygghet og bygge gode relasjoner. Lykkes vi med det, har vi et godt grunnlag for videre utforskning, lek og læring.

*Den som leker
som liten, får en
rikdom inni seg
som man kan
øse av hele livet.*

- Astrid Lindgren

Læringssyn

Vi jobber for at personalet i barnehagen samles på en felles pedagogisk plattform hvor holdninger, verdier, menneskesyn og syn på barn og barndom defineres og skal gjenspeiles i vår pedagogiske praksis. For oss er lyttende pedagogikk en arbeidsmåte som tar barnet som subjekt på alvor. Det viktig at vi som profesjonsutøvere tar utgangspunkt i barna selv. Vår holdning til barn, barndom og læring skal komme tydelig til syne gjennom våre arbeidsmetoder. Lek, glede og humor skal være en viktig del av vår barnehagehverdag.

Barnesyn

Alle barn er kompetente, med nysgjerrighet, evne og vilje og lyst til å utforske og lære. Barnet konstruerer sin forståelse av verden i samspill med omgivelsene. Barn lærer gjennom kroppen, alle sanser og ved å delta. Utforskning og lek er en sentral vei til læring.

Barns medvirkning

Barn har rett til medvirkning i egne lære- og væreprosesser. Dette ivaretar vi ved å bruke prosjekt som metode. Barnas intensjoner skal fortolkes slik at de får betydning for de valg personalet tar.

Progresjon

Personalet må tilrettelegge for fordypning og forståelse slik at barnet oppdager nye sammenhenger og skaper teorier om verden rundt seg. Vårt mål er at barna skal bli glade i å erobre nye ferdigheter, tanker og teorier.

Danning

Personalet skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal personalet bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.

HVA SIER RAMMEPLANEN?

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid.»

Gjennom beskrivelsen av vår pedagogiske virksomhet, gis det noen rettetråder for barnehagens verdigrunnlag, og et rammeverk som ansatte i barnehagen skal forholde seg til. Vi skal tilrettelegge for meningsfulle opplevelser, støtte barnas utvikling, synliggjøre ulike meninger i et fellesskap, og utfordre barns tenkning. Alt dette er med på å fremme trivsel, glede og utvikling hos barna i barnehagen vår.

DOKUMENTASJON, VURDERING OG PROGRESJON

Dokumentasjon, vurdering og progresjon

Alle barna i barnehagen skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Vi sikrer progresjon gjennom at barna får utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. Vi bruker prosjektarbeid for å sikre dette. En sentral del er å sikre barnas medvirkning og at vi klarer å møte barna der de er og gi dem akkurat passe utfordringer. Dette er en arbeidsmåte som skal gi barn en mulighet til å delta i barnehagens planleggings- og vurderingsarbeid. Fokuset er på barnets strategier for læring, og hensikten er å la barnets stemme bli hørt. Vi observerer lek, samspill, samtaler, kroppsspråk og dokumenterer gjennom for eksempel film, bilder, praksisfortellinger, ulike observasjonsverktøy, referater fra barnesamtaler/møter og samtaler med foreldre. Dette gir oss et felles grunnlag å reflektere og vurdere på. Dette gjør vi i personalet, men også med barna. Barnas trivsel og utvikling i barnehagen er målet for alt kvalitetsarbeid i barnehagen.

Hvordan ser pedagogisk dokumentasjon ut?

- Avdelingene legger ut dagboksnotater med bilder og beskjeder på appen, det kan handle om prosjekt, turer, aktiviteter og hverdagslivet hos oss.
- Planer for kommende måned/er og evaluering av måneden/e legges ut på appen under beskjeder. Det vil her informeres om hva som har vært fokus og hva som vil bli fokus videre.
- Hver avdeling foretar jevnlig evalueringer. De vurderer da om praksis på avdelingen har vært i tråd med rammeplan, årsplanen og satsingsområder. Foreldresamtaler og foreldreundersøkelsen skal også være et viktig grunnlag for evalueringen.
- Kunstverk, bilder og annet som barna skaper blir også dokumentert på avdelingen og i egne utstillinger.

KOMMUNALE SATSINGSOMRÅDER

Ved siden av barnehagens egne satsingsområder, så er det også satsingsområder som er iverksatt på kommunalt nivå. Dette er større satsinger som alle de kommunale barnehagene er med i, og som er igangsatt av seksjon for oppvekst i kommunen. Under vil det gis en kort introduksjon, og beskrivelse av hvordan barnehagen arbeider med disse satsingsområdene.

Kompetanseløftet

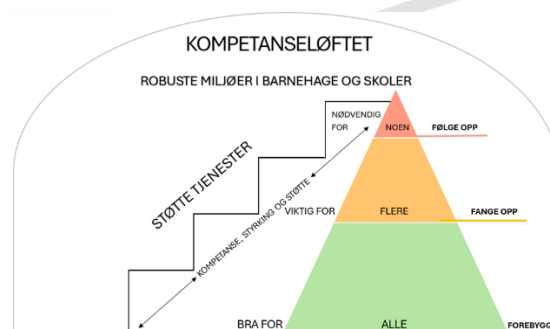
Kompetanseløftet er et tiltak for ledere og ansatte i barnehager, skoler og PP-tjenesten, og skal bidra til at den spesialpedagogiske hjelpen er tett på de barna som har behov for det. Målet er at alle barn og unge opplever et godt tilpasset og inkluderende tilbud i barnehage og skole.

Ansatte i barnehager og skoler trenger kompetanse til å forebygge utenforskap, fange opp utfordringer og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert de som har behov for særskilt tilrettelegging.

PP-tjenesten er en viktig del av laget rundt barna og elevene og skal bidra til at barna og elevene får den hjelpen de trenger, når de trenger den. Det er et mål at PP-tjenesten skal være mer til stede i barnehager og skoler, slik at de i større grad kan bidra til å forebygge vansker og tilpasse tilbudene til mangfoldet i barne- og elevgruppen.

Gjennom kompetanseløftet skal kompetansen til de ansatte i PP-tjenesten og det øvrige laget rundt barna og elevene styrkes, slik at de samlet kan bidra til et inkluderende, likeverdig og tilpasset tilbud for alle.

Se også [Kompetanseløftet](#)

Robuste miljøer i laget rundt barnet

Sammen bygger vi robuste oppvekstmiljøer – fra svangerskap og fødsel og gjennom hele oppveksten.

«Uansett hva slags bakgrunn du har, uansett hvor du vil i livet – så skal du som vokser opp i Norge i dag, kunne strekke deg mot drømmen og forme livet ditt.»

– Statsminister Jonas Gahr Støres nyttårstale 2025

Barn er formet av evolusjon og har noen ikke-forhandlingsbare behov. Robusthet bygges i relasjon, ikke i robust individualisme. Barn må trygges opp gjennom betydningsfulle relasjoner og støttende miljøer. Vi må forstå mennesker i lys av hva de har opplevd, hva de ikke har opplevd, og hvordan de har det akkurat nå. Mye skjermbruk kan gå på bekostning av psykisk helse og samspill, og krever et mer bevisst forhold til bruk.

Vi må bygge robuste miljøer rundt barn - ikke bare styrke enkeltbarn alene.

Barnehage og skole må være et anker i dette arbeidet fordi det er der barna er. Vi trenger mer tidlig, universell og samordnet innsats. Når barn strever, må vi regulere og relatere for vi forventer refleksjon og endring. Samarbeid må bli mer praktisk og mindre avhengig av enkeltpersoner. Vi må bygge robuste tjenester. Når vi samhandler for å løse utfordringer, frigjør vi på sikt kapasitet hos hverandre, og gir barn og familier bedre tjenester.

Felles leveranse – Grunnmur i praksis (Vennesla kommune)

Når det blir krevende, skal vi i laget rundt barnet...

- gi håp, peke på muligheter og ta utgangspunkt i familiens egne ressurser.
- tenke helhetlig rundt barnet og familien, og samarbeide godt på tvers.
- tørre å eie utfordringen og ha oversikt.
- opprettholde felles holdninger og etablerte rutiner.
- sørge for at barnet ikke blir en kasteball i systemet.
- samarbeide tett og til det beste for barnet.
- være samkjørte og finne gode løsninger sammen med barnet og foreldrene, som skal være delaktige.
- gå sammen med og være en støtte gjennom krevende situasjoner.

I rollene våre skal vi bidra med å...

- involvere andre og selv være aktive og deltakende – strekke oss lengre.
- skape trygghet.
- fokusere på og arbeide mot felles mål.
- tilegne oss kunnskap om hverandres tjenester, lover og praksis.
- ta ansvar for strukturer som styrker samarbeid.
- være løsningsfokuserte, åpne og ærlige.
- være tydelige i kommunikasjon, trygge i eget handlingsrom og rause i møte med andre.
- tørre å formidle forventninger.
- bidra til bedre samhandling gjennom kjennskap til hverandre og hverandres roller.

Robuste oppvekstmiljøer i Vennesla er miljøer der...

- ansatte og foreldre er rustet til å være trygge og støttende voksne for barn.
- alle er på lag med barnet, og forebygging tas på alvor.
- alle tar ansvar.
- barn og familier får riktig hjelp til riktig tid.
- ansatte strekker seg litt lenger enn egen rolle for fellesskapets beste.
- relasjon, tillit og ærlighet står sentralt, og det er trygt å ytre seg.
- man er åpen, nysgjerrig og ser uenighet som en mulighet for bedre løsninger.
- laget rundt barnet kjenner hverandre og samarbeider godt.
- det er et vidt normalitetsbegrep og rom for ulike måter å leve og mestre livet på.
- mennesker møtes med nysgjerrighet, og deres ressurser og mestring tro løftes frem.
- læring også skjer gjennom det som er krevende.

Lek

Kommunen og barnehagene i Vennesla fortsetter å fokusere på satsingen rundt lek og lekemiljø gjennom kompetanseheving hos de ansatte sammen med Universitetet i Agder.

Barnehagebasert kompetanseutvikling innebærer at barnehagen, med ledelsen og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass. Hensikten er å utvikle barnehagen samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter og bidra til å realisere rammeplanens intensjoner og krav. Ordningen styres av UiA som står for å bidra med formidling av forskning og teori ut mot barnehagene.

Slik arbeides det barnehageåret 2026 – 2027:

Smååsane barnehage har vært så heldig bli trukket ut til å få virksamhetsbasert veiledning av UIA, i barnehagen, på område rundt lek. Det betyr at vi kan skreddersy våre behov for den veiledningen vi trenger innenfor feltet lek. Vi startet alt opp arbeidet høsten 2025 da vi ønsket hjelp med lekemiljø fra UIA. Gjennom arbeidet vårt fant vi ut at det var viktig for barnehagen å danne et felles verdigrunnlag basert på lekes-, barne- og læringssyn. Gjennom dette arbeidet vil barnehagen kunne øke sin kompetanse på lek, voksenrollen, lekemiljø og samtidig danne en felles retning mot en lekeklok barnehage.

Si det!

Si det! Er en undervisningspakke utviklet av enhet for barn og familie i Vennesla kommune, der vi gjennom samlinger og samtaler skal hjelpe barna å utvikle et bevisst forhold til egne og andres grenser, og det å bestemme over egen kropp. Gjennom samlinger og samtaler blir barna kjent med dukkene Mikkel, Mina, Adrian og Ariana. Ved mistanke om omsorgssvikt skal foreldre kontaktes, så lenge det ikke er mistanke om vold eller seksuelle overgrep.

Hovedmålsetninger med opplegget

- Å styrke **barnehageansattes** kompetanse på å kommunisere med barn om utfordringer og vanskelige hjemmeforhold, som for eksempel rusmisbruk, psykiske lidelser, krangling og konflikt.
- Å styrke barnehageansattes kompetanse til å informere og være i dialog med **foreldre** om «SI DET!», samt møte foreldres spørsmål, kommentarer og eventuelle motstand/kritikk.
- Å styrke **barnas** begrepsapparat om familiers livssituasjon, samspill og utfordringer, samt gi dem forståelse og konkret informasjon om hvordan og hvem de kan si fra til/få hjelp fra.
- Å styrke mulighetene for **avdekking** av destruktive/skadelig familieforhold, foreldrekonflikter og omsorgssvikt.
- Å **forebygge** fremtidige psykisk uhelse ved å gi barna muligheter til å fortelle og snakke om temaene som gjør at de kan beskyttes, hjelpes og føle at de ikke er alene med de vanskelige opplevelsene, tankene og følelsene.

De kommunale barnehagene har gode rutiner, og gjennomfører samlingene med barna på storbarnsavdelinge (3+ år) en gang i halvåret. Foresatte vil informeres når det tar sted, slik at man kan møte barnet sitt på best mulig måte.

Trygghetssirkelen – Circle of Security (COSP)

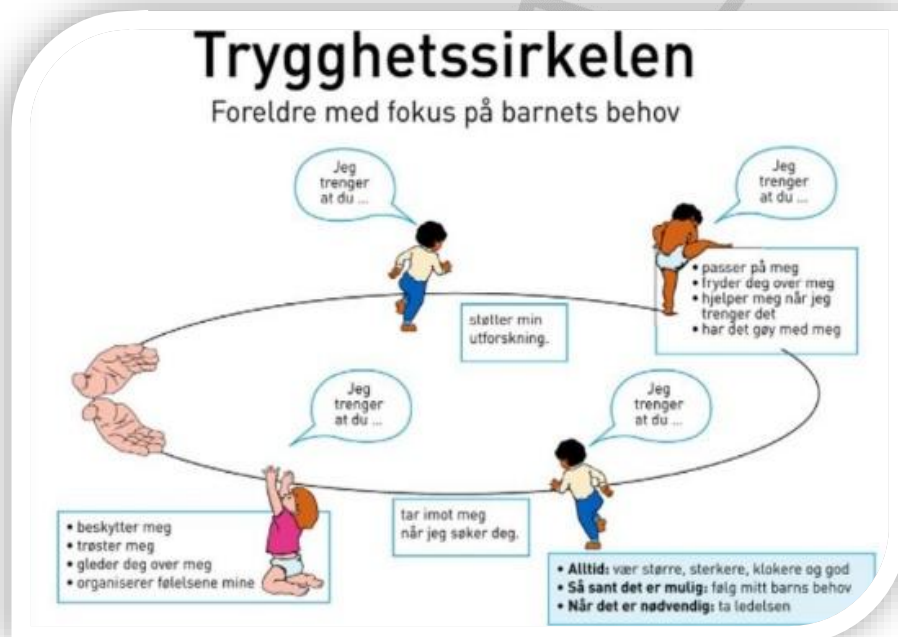
COSP er et foreldreveiledningskurs som har som mål å gi foresatte og andre omsorgsgivere bedre forståelse av hvilke behov barn har, hvilke signaler de gir, og hva de kan gjøre for å møte disse behovene bedre. På kurset får man veiledning om:

- Hvordan man kan håndtere barnas følelser
- Forstå barnas atferd og hvordan man kan hjelpe barna med å regulere seg
- Styrker selvfølelsen
- Bevarer en trygg tilknytning mellom foresatt/omsorgsgiver og barnet

I Vennesla har pedagoger i alle barnehagene fått opplæring i hvordan man kan gjennomføre COSP kurs. Alle foresatte til barn som fyller 3 år deltar på kurs i sin barnehage, og kurskveldene strekker seg fra 5 til 8 kvelder. Målet er å gi barna en trygg oppvekst.

Temaer man går gjennom på kurskveldene er:

- Barnas behov rundt Trygghetssirkelen
- Å "være sammen med" på sirkelen
- Veien til trygghet
- Utforsking av det vi strever med
- Brudd og reparasjon i relasjoner

SATSINGSOMRÅDER (SMÅÅSANE BARNEHAGE)

Barnehagen har identifisert 2 satsingsområder som vi ønsker å ha særlig fokus på i kommende barnehageår. Disse satsingsområdene skal vise seg gjennom hele året, og gjennomsyre alt arbeid vi gjør på avdelingene.

Satsingsområde 1: VI LEKER OG BEVARER NATUREN

I Smååsane barnehage er vi opptatt av å skape en fin og kjærlig relasjon mellom barn, natur og bevegelse. Med skogen som nærmeste nabo, ønsker vi å gi barna gode opplevelser med bevegelse og lek i naturen. Barna skal oppleve trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.

Formålsparagrafen i barnehageloven forteller at barnehagen skal bygge på verdier som respekt for menneskeverdet og naturen. Den formulerer at barn må lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Naturen har en sentral plass i barnehagens oppdrag og hos oss i Smååsane barnehage. Vi er i en tid der naturen trenger vår omsorg, kjærlighet og en beslutning om hvordan vi fremover vil leve som mennesker på planeten vår. Vi er opptatt av å gjøre barna klare for den fremtiden de har i møte. Vi ønsker å gi barna gode naturerfaringer og en lyst til å ta vare på - og være glad i - naturen rundt seg.

I Smååsane barnehage har leken en sentral plass. **Lek** er det viktigste i barns liv og rammeplanen sier at barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur, og hvor lekens egenverdi anerkjennes. Leken er den arenaen som bidrar til utvikling og læring hos barna, samt sosiale og språklige samhandlinger. Vi er opptatt av å benytte naturen, skogen og nærmiljøet rundt oss til lek og utfoldelse, og bevisstgjøre oss på bruken av disse «rommene» med lek som utgangspunkt.

Gjennom virksomhetsbasert veiledning fra UIA vil vårt fokusområde; LEK. Her jobber vi videre med barns lek, lekemiljøer og den voksnes rolle i lek.

Satsingsområde 2: BYGDA MI OG MEG

Smååsane barnehage er opptatt av at alle barn skal være stolte av bygda de bor i, og hvor du kommer fra, uansett hvor du bor.

Dette er viktig for å føle en tilhørighet i livet og samfunnet for øvrig, og er tett knyttet opp mot rammeplanens fagområde "nærmiljø og samfunn". Gjennom barnets gang i barnehagen skal de bli kjent med bygda gjennom å lære om lokalhistorie, besøke attraksjoner i Vennesla, samt bli kjent med Vennesladiakten.

Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen

bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden, og vise respekt for mangfold.

Vi er opptatt av at barna vokser opp med en følelse av mestring og egenverdi. I rammeplanen, under Livsmestring og helse står det: "Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd".

Vi jobber med at barna skal kjenne seg som en viktig del av fellesskapet og at deres deltakelse er betydningsfull, samt legge til rette for at barna får lov til å utforske og oppdage seg selv som individ.

**TA KONTAKT HVIS DU HAR
SPØRSMÅL**

Fungerende enhetsleder Trine Vatne

Trine.vatne@vennesla-kommune.no